

אמרי שפר אוסף "תלב"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשי הקשר שלכם או כתובות של מעוניינים בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אך הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

אהבת הורים לילדם – זו אהבה ללא תנאי. רק מה, צריך לשמר ולהמשיך לגלות כלפיו את אותה אהבה לאורך כל החיים.

אהבה ושנאה אינן הפכים, כפי שטועים לחשוב, כי אם צועדות תדיר בשילוב זרועות. אדרבה, שורשן אחד. אהבה היא קשר, ושנאה אף היא ביטוי לקשר. היא תולדה של רצון לקשר שלא זוכה למימוש ונתקל בדחייה. דווקא משום שאני רוצה בקרבתך ורוחש לך בתוכי אהבה, לכן אני מתמלא שנאה כשאתה דוחה אותי מעליך! אחרת, לא הייתי שונא אותך אלא אדיש כלפיך. אגב, הדבר הודגם בבדיקת MRI שמצאה כי האזור במוח הפעיל בזמן שחשים אהבה, הוא אותו האזור בדיוק בו נרשמה פעילות מוחית ערה בשל רגש שנאה.

אחד שתה וויסקי עם קשית ארוכה. שאל אותו החבר: "למה בקשית ארוכה?" ענה לו: "אני הבטחתי לאשתי להתרחק מהשתייה."

אין מתעניין בימי חנכה, אבל ביום שלפניהם וביום שלאחריהם מתרין בהספד ובתענית:

אלה שאוכלים בסעודה השנייה של שבת דברי חלב לא שפיר עבדי, אלא א"כ החמין מכביד על בריאותם ואינם נהנים ממנו.

אם יש ברצונך שיכבדו אותך, אתה חייב לכבד את עצמך.

אמר מי שאמר: ישנם בתי כנסת כאלה, שאם אדם מאחר לתפילת מנחה רגע או שניים - "ותעבור המנחה על פניו."

אמר רבי ישראל בעש"ט זצ"ל: כשם שהכוכבים אשר בשמים נראים לעינינו כנקודות זעירות בלבד. שעה שהם עולמות עצומים, כך ישנם יהודים אשר בעולם הזה מראיהם עלוב ושפל, אולם בשמים יהיו עצומים.

"אנו מכירים עץ על פי הפרי ולא על פי השורשים"

אנו נוהגים לשים יד על העיניים בקריאת שמע, למען נדע כי רק האמונה בה' היא אמתית, וכל מה שאתה רואה בעיניך הוא מציאות זמנית ולא ממשית – רוח ואוויר המטעה את האדם .. וכמאמר שלמה המלך בספרו קהלת (א,ב) "הַבֵּל הַבֵּלִים אָמַר קְהֵלֶת הַבֵּל הַבֵּלִים הַכֹּל הַבֵּל..."

בהיותו אליהו לופיאן זצ"ל כבר בן תשעים שנה קרא לרבי חיים עוזר זצ"ל ואמר לו: "רצונך ללמוד משהו מיהודי בן תשעים שנה?" משנענה בחיוב, פנה ואמר לו כך: "יש החושבים כי ראוי ללמוד ב'עיון', ויש הסבורים כי ראוי יותר ללמוד ב'בקיאות'. אני עצמי ניסיתי את שני הדרכים. חלק מזמני למדתי בעיון ובעמקות, וחלק בבקיאות. נו, מה אתה חושב שאני זוכר בגיל תשעים? רק מה שלמדתי בעיון... תלמד מהנסיון שלי, ותשקיע את מיטב כוחותיך בלימוד בעיון"

במשנה כתיב (אבות ד', א'): איזהו עשיר השמח בחלקו. אמר על כך מרן הגה"ק רבי חיים מאנטניא זי"ע וזל"ק: נכון הדבר שזהו עשיר באמת, אבל זהו רק מדרבנן, אך עשיר דאורייתא, צריך שיהיו לו ממון ונכסים כמו שפירש רש"י (בראשית י"ב, ב') "ואברכך – בממון, וכאן פירש על הפסוק (במדבר ו', כ"ד): 'ברכך ה' וישמרך' "יברכ' – שיתברכו נכסיו (ספה"ק טל חיים - אבות, עמוד מ"ב).

בספר 'שערי-צדק' (פ"ח סקט"ז) כותב, שאם הוא תלוש-קנייה שאפשר לקנות בו רק חפץ מסוים, שנחשב זה כמקבל 'חפץ' להשתמש בו, ואינו צריך להפריש מעשר. אבל תלוש-קנייה שאפשר לקנות בו מה שהוא רוצה, נחשב כממון וצריך להפריש ממנו מעשר (וכ"כ בחוט שני, הל' יו"ט עמוד ש"א).

בעיר זלאטשוב בה הנהיג הרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זי"ע את עדתו, התמזל מזלו של חסיד אחד שהיה עני מרוד, ונעשה לעשיר מופלג, אמנן אליה וקוץ בה, מאז שנעשה עשיר, שינה את טעמו והיה לאדם אחר, כשם שהיה עד אז בעל נפש טובה נאמן ומסור לזולת – כך נעשה מעתה קשוח לב כילי ודואג רק לעצמו. יום אחד נזדמם אותו יהודי אצל הרבי, הרבי קראהו אליו, והביאו אל חלון חדרו, ואמר לו "הבט נא בעד החלון ואמור לי מה אתה רואה", אמר לו העשיר "רואה אני יהודים עוברים ברחוב". אמר לו הרבי "יפה, ועתה גש נא אל הראי הזה ואמור לי מה אתה רואה בו, "הציץ הלה בראי ואמר "אני רואה כעת רק את עצמי". נענע הרבי בראשו ואמר "הרי לך מוסר השכל, זכוכית פשוטה – כשאתה מסתכל בה, הינך רואה יהודים אחרים, אבל זכוכית שיש לה ציפוי של כסף – שוב אינך רואה בה אלא את עצמך בלבד..."

בעל ה"מטה יהודה" מבאר שברכה זו – "ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל..." - היא למעשה קללה ח"ו מצד המלאך שהוא שרו של עשיו ליעקב. ומדוע? שהרי ידוע כשגוי עושה מעשה נתעב: גונב, רוצח וכיו"ב אזי העולם אומר שהוא אמנם לא בסדר, אך לא מאשימים את בני עמו, אבל כשיהודי (יעקב) עושה מעשה נתעב אזי הגויים אומרים שכל היהודים הם כאלה גנבים רוצחים וכיו"ב. וזהו שאמר המלאך ליעקב "לא יעקב יאמר עוד שמך" אם תעשה מעשה פסול, לא יאשימו אותך כאדם פרטי (יעקב) "כי אם ישראל יהא שמך" יאשימו את כלל ישראל".

בערוב ימיו, בשובו מבית המדרש, הצביע האדמו"ר מויזניץ זצ"ל לעבר הירח ואמר: כך הוא האדם! הוא נולד קטן, אחר כך הוא גדל והולך עד שנעשה גדול מאד, ואז הוא מתחיל לסגת, עד שלא נותר ממנו מאומה..."

גביר בריא-בשר, בעל כרס שופעת, ביקר בבית הגאון רבי נפתלי צבי יהודה ברלין זצ"ל, הנצי"ב מוואלוז'ין. הגיש לו בעל הבית כסא עשוי מקליעת קש, עשוי רשת של חורים קטנים. כאשר התיישב האורח על הכסא לא יכלה קליעת הקש לעמוד בעומס הכבד והיא נעקרה ממקומה יחד עם האורח. ביקש הנצי"ב להפיג את מבוכתו של האורח ואמר לו בבדיחות הדעת: אירע לך מה שאירע ליעקב אבינו, כאשר רבו האבנים ואמרו כל אחת מהן עלי יניח צדיק את ראשו, ונהפכו כולן לאבן אחת, גם כאן רבו כל החורים ביניהם, כל אחד אמר 'עלי ישב גביר זה', לכן נהפכו כל החורים הקטנים לחור אחד גדול...

גט - המהרי"ט אלגזי (קהלת יעקב לשון חכמים אות קס"ג) נותן טעם נאה לכך שהמילה גט נבחרה ככינוי לשטר כריתות, כי האותיות ג' וט' אינן מופיעות בתנ"ך כשהן סמוכות זו לזו! אין, איפוא, מילה מתאימה יותר לסמל את הפירוד הנעשה על ידי שטר הכריתות, מאשר המילה גט.

"האדם עץ השדה", מלמדת התורה; וכשם שאילן זקוק לשורשים עמוקים בכדי לצמוח, להתפתח ולעמוד איתן כנגד רוחות וסער, כך גם אנו זקוקים לחיבור אל הדורות הקודמים והשורשים שלנו. בנוסף לקשר טוב להורים, חשוב שנהיה מודעים למורשת המשפחתית המפוארת שלנו גם בדורות הקודמים. כי כשילד יודע שהסבא שלו היה רב נודע, והסבתא שלו אשת חסד רבת פעלים וכן הלאה, זה מעניק לו עוצמה גדולה בגשתו לחיים. יש לו גאוות יחידה, וזו מנחה ומלווה אותו בכל אתגר ומשימה.

האדם צריך להכיר טובה בשעה שהוא נהנה ב"בית מלון של ריבון כל עולמים", כל יהודי השותה בביתו כוס מים לצימאונו, הרי הוא נהנה באותו רגע גם מהאדמה המוצקה, הבסיס שמתחת לרגליו; מנשימת האויר; מגוון התכלת של השמים; ממראה וריחות הפרחים; מצפצופן של הציפורים, על כל הרקע מסביב לכוס המים הוא גם צריך להודות לה' שהכל נהיה בדברו!